

H. HADABÁS ILDIKÓ

Mindenhol csak feléd nézek

„... én eszt a szülőföldet soha el nem felejttem
mindég sirok ha rá gondollok ha meghalok
még a föld sem fogja belöllem kinyomni...”¹

Csupa harangzúgás a városom,
a harangokban emberek, tájak laknak,
és a nagy, kerek égbolt megnyitja tükrét a látásra.
A kisharangok, mikor elkezdik táncaikat,
végigfutnak a város girbe-gurba közléin,
a nyitott ajtókon bekukucskálnak,
s öregemberek szíveiben felébresztik a múltat,
megcsiklandozzák mozdulatlan arcaikat.
A nagyharangok orgona-akkord zengéssel
sétálnak bele az Időbe, a várost őrző falvakba,
a mezőkön szétáradva, az emlékezetbe befészkelve
megzörgetik a történelem elhagyott kapuit.
Régi harangöntők énekét hallgatja minden!

Dajkált, ringatott egykor városom, s a félelem is,
amely a hangszórókból kijajdult,
mert a cirill betűk vörös csillagokká váltak,
jelezvén, mennyire sok a tilos errefelé:
megállni, fényképezni az orosz laktanyák végtelen
kerítése előtt, ahol olykor halottak őrizték a rendet,
a magyar tolmács tarkón lőtt testével együtt,
s ilyenkor a falvak vásározó szekerei az országúton
megpattogtatták ostoraikat, miközben az eget kémlelték,
várva, hogy rájuk szakad.

Tanúk élete őrizte minden kapu mögött a reményt, hogy
rabok tovább nem leszünk, s hogy a török, német, orosz
ránk ülő századaiban, vagy csak emberi életekben
mért idők hatalma díszlet csupán,
a lélek belül szabad maradt – makacs az igazság és a hit:
Karthágó harangjait nem lehetett sohasem elnémítani,
mert a *Szerecseny Krisztus*² vércsöppjeit a bencés templomban
csikósörény lobogtató hajnalok rorátéin a sirató asszonyok
ima-gyolcsaikkal gyengéden letörölték.

Minden talpaltnyi boldogságot megőrzött a szívem,
bár nem tudtam az ifjúkor vágyakozó, édes fájdalmaiban,
hogy mindez, a nékem adatott, a soha meg nem ismételtető öröm,
a harangok felelgetése ugyanúgy, mint a fejfákon megőrzött nevek,
s az is, hogy az Úristennel halálos ágyán perlekedő Nagypám
végre elnyugodhatott párka nénikéimmal a föld porában.

*Én ezt a szülőföldet soha el nem felejttem, platánfa-gyökereimet
mélybe fúrom, leveleimet tele írom az életemmel,
a szél tekergőzésének hangjaival, azzal az örök zenével,
amely a bakonyi hideget udvarainkba rázta.
Lételem minden percében érzem a Kálvária dombon,
Jézus nyomában siető Boldogasszony-Anyánk figyelését,
abban a föld felett lebegő, táncos mozdulatban,
amellyel csak ő tudott szeretni a farkasfoggal átharapott időkben.*

JEGYZETEK

- 1 Erdélyi Zsuzsanna idézi az 1948-ban Felvidékről, Szimzóról kitelepített asszony levelét. (ERDÉLYI Zsuzsanna, *Hegyet hágék, lőtőt lépék: Archaikus népi imádságok*, Pozsony, Kalligram, 1999, 829.)
- 2 A dunántúli város legszebb reneszánsz keresztjét nevezik így.

